

*Робота рекомендована до друку
Вченою радою Академії адвокатури України
(протокол № 9 від 30 червня 2015 р.)*

Рецензенти

Когутич Іван Іванович, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка

Яновська Олександра Григорівна, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри правосуддя Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Л93 **Людина: медицина, фармацевтика, біоетика** / за ред. академіка Національної академії правових наук України, професора В. Г. Гончаренка. — К. : Юрінком Інтер, 2016. — 472 с.
ISBN 978-966-667-652-1

Колективний твір присвячено детальному аналізу проблем медичного права, яке охоплює не лише власне медичні аспекти захисту прав людини, а й значний вплив на цей суспільно-правовий процес фармацевтики та біоетики.

Робота містить наукові дані кримінології, організації медичної справи, культурології та етики поведінки, екології, кримінального, цивільного, права, судового нагляду, судових експертиз, міжнародно-правових засобів вирішення поставлених проблем та багатьох інших галузей регулювання суспільних відносин.

Розрахована на науковців, викладачів різних навчальних закладів, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться розглянутими питаннями.

УДК 342.951:614](477)
ББК 67.9(4Укр)401+51.4(4Укр)

*Відтворення всієї книги чи якої-небудь її частини
будь-якими засобами або в якій-небудь формі, у тому числі в Інтернеті,
без письмового дозволу видавництва забороняється*

Гончаренко Владлен Гнатович, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, завідувач кафедри кримінального процесу та криміналістики Академії адвокатури України (ААУ) — передмова та загальне редагування твору

Бояров Віктор Іванович, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики ААУ — глава 14

Вереша Роман Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального та адміністративного права ААУ — глава 9 (у співавторстві з Є. В. Фесенком)

Гора Ірина Віталіївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики ААУ — глава 15

Гусева Ганна Володимирівна, кандидат юридичних наук, співробітник Міністерства охорони здоров'я України — глава 8

Ковтун Олена Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального та адміністративного права ААУ — глава 7

Колесник Валерій Аркадійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики ААУ — глава 11

Конончук Тетяна Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, член Спілки письменників України, завідувач кафедри української філології та суспільних наук ААУ — розділ 2 глави 5

Костенко Олександр Борисович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики ААУ — глава 3

Легких Кирило Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики ААУ — глава 13

Мількова Катерина Віталіївна, магістр історичних наук, проректор ААУ — глава 1

Наровська Катерина Борисівна, магістр правових наук, директор Інституту медичного права та біоетики ААУ — глава 4

Попович Володимир Михайлович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінології та кримінально-правових дисциплін Закарпатського державного університету — глава 2

Сисоєнко Григорій Іванович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики ААУ — глава 12

Ущанівська Ганна Володимирівна, кандидат філософських наук, старший викладач кафедри української філології та суспільних наук ААУ — розділ 1 глави 5

Фесенко Євген Володимирович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального та адміністративного права ААУ — глава 9 (у співавторстві з Р. В. Верешю)

Ходанович Віталій Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного, господарського права та процесу ААУ — глава 10

Юдківська Ганна Юріївна, кандидат юридичних наук, суддя Європейського суду з прав людини, доцент кафедри прав людини, міжнародного та європейського права ААУ — глава 6

Зміст

ВЖИВАНІ СКОРОЧЕННЯ	6
ПЕРЕДМОВА	7
ГЛАВА 1. Історія питання захисту конституційних прав людини в сфері медицини, фармацевтики та біоетики	9
ГЛАВА 2. Кримінологічна характеристика злочинів у сфері охорони здоров'я	39
ГЛАВА 3. Медичне право як наука	81
ГЛАВА 4. Система охорони здоров'я в Україні	95
ГЛАВА 5. Морально-культурологічний аспект біоетики	115
ГЛАВА 6. Деякі проблеми медичного права і біоетики у практиці Європейського Суду з прав людини	136
ГЛАВА 7. Екологічний аспект захисту конституційних прав людини в сфері медицини, фармацевтики та біоетики	169
ГЛАВА 8. Права і соціальний захист медичних та фармацевтичних працівників	204
ГЛАВА 9. Кримінально-правові проблеми захисту конституційних прав людини в сфері медицини, фармацевтики та біоетики	231
ГЛАВА 10. Цивільно-правові проблеми захисту конституційних прав людини в сфері медицини, фармацевтики та біоетики	291
ГЛАВА 11. Психолого-психіатричні проблеми дотримання конституційних прав особи в кримінальному й цивільному судочинстві	331
ГЛАВА 12. Проблемні питання охорони здоров'я людини у кримінальному провадженні	372
ГЛАВА 13. Судовий контроль за дотриманням конституційних прав людини в сфері медицини, фармацевтики та біоетики в кримінальному процесі	399
ГЛАВА 14. Прокурорський нагляд за виконанням законодавства про право на надання медичної допомоги	417
ГЛАВА 15. Судові експертизи в сфері медицини, фармацевтики та біоетики	434